

УДК 33.339.5

*Власюк Н. І.,
natalily1706@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-9463-5626,
Researcher ID: F-1812-2019,*

*к.е.н., доц., доцент кафедри фінансів, економічної безпеки, банківської справи та страхового бізнесу,
Львівський торговельно-економічний університет, м. Львів*

*Момрик Ю. І.,
бакалавр, Львівський торговельно-економічний університет, м. Львів*

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ МИТНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ ЗА СУЧАСНИХ УМОВ

Анотація. Загальновідомо, що активізація державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності загалом та митного регулювання зокрема на сучасному етапі торговельних відносин набувають все більшого значення в умовах глобальної конкуренції та захисту національних економічних інтересів. Митна система є вагомим важелем підтримки рівноваги та створення в суспільному виробництві максимально сприятливих умов для розвитку економіки. У статті йдеться про значення митної політики держави в сучасних умовах для забезпечення захисту національних товаровиробників та формування спільного європейського простору, а також про особливості реалізації державної митної політики України в умовах воєнного стану. Зокрема, проаналізовано заходи, вжиті державою у сфері регулювання зовнішньоекономічних відносин, із початку повномасштабного вторгнення РФ на територію України. Зазначено, що сутність державної митної політики доцільно розглядати не як відокремлену від практики теоретичну категорію, а як складовий елемент системи державного управління ЗЕД. Попри бойові дії на території країни, спровоковані російським повномасштабним збройним вторгненням, митні органи України продовжують працювати. На законодавчому рівні прийнято значну кількість нормативно-правових актів, що не лише спрощують процедуру митного оформлення товарів і транспортних засобів, а й передбачають певні пільги для імпортерів. Визначено вплив держави при регулюванні відносин, які виникають між нею та юридичними і фізичними особами, в процесі переміщення товарів і транспортних засобів через митний кордон. Розкрито сутність державної митної політики як напрямку державної політики, що має фінансовий характер і спрямована на регулювання суспільних відносин, які виникають в процесі переміщення товарів через митний кордон. Визначено цільове призначення, а також методи її способи функціонування митної політики держави. Окреслено реалізацію пріоритетних напрямів митної політики держави, яка передбачає подальший розвиток інститутів зовнішньоекономічної діяльності. Основна робота в удосконаленні митної політики повинна бути спрямована на оптимізацію митного тарифу шляхом зниження податкового навантаження на різні номенклатури товарів, імпорт яких є економічно недоцільним.

Ключові слова: державна митна політика, зовнішньоекономічна діяльність, митно-тарифне регулювання, митний контроль, митне оформлення, митні формальності.

*Vlasyuk N. I.
natalily1706@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-9463-5626,
Researcher ID: F-1812-2019,*

*Ph.D, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Financial and Economic Security,
Banking and Insurance Business, Lviv University of Trade and Economics, Lviv*

*Momryk Y. I.
Bachelor's degree student, Lviv University of Trade and Economics, Lviv*

FEATURES OF THE IMPLEMENTATION OF STATE CUSTOMS POLICY IN UKRAINE UNDER CURRENT CONDITIONS

Abstract. It is well known that the intensification of state regulation of foreign economic activity in general and customs regulation in particular at the current stage of trade relations are gaining more and more importance in the conditions of global competition and protection of national economic interests. The customs system is an important lever for maintaining balance and creating the most favorable conditions for the development of the economy in social

production. The article deals with the significance of the state's customs policy in modern conditions to ensure the protection of national producers and the formation of a common European space, as well as the peculiarities of the implementation of the state customs policy of Ukraine in the conditions of martial law. In particular, the measures taken by the state in the sphere of regulation of foreign economic relations since the beginning of the full-scale invasion of the Russian Federation on the territory of Ukraine have been analyzed. It is noted that the essence of the state customs policy should be considered not as a theoretical category separated from practice, but as a constituent element of the system of state management of foreign trade. Despite the hostilities on the territory of Ukraine, provoked by the Russian full-scale armed invasion, the customs authorities of Ukraine continue to work. At the legislative level, a significant number of normative legal acts have been adopted, which not only simplify the procedure for customs clearance of goods and vehicles, but also provide certain benefits for importers. The influence of the state in regulating the relations that arise between it and legal entities and individuals in the process of moving goods and vehicles across the customs border is determined. The essence of state customs policy is revealed as a direction of state policy that has a financial nature and is aimed at regulating social relations that arise in the process of moving goods across the customs border. The purpose, as well as the methods and ways of functioning of the customs policy of the state, are defined. The implementation of the priority directions of the customs policy of the state, which provides for the further development of institutions of foreign economic activity, is outlined. The main work in improving the customs policy should be aimed at optimizing the customs tariff by reducing the tax burden on various categories of goods, the import of which is economically impractical.

Keywords: state customs policy, foreign economic activity, customs and tariff regulation, customs control, customs clearance, customs formalities.

JEL Classification: H 70

DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1205-2024-77-12>

Постановка проблеми. На сьогоднішній день Україна перебуває на етапі активного пошуку свого місця в системі міжнародних економічних відносин, саме тому вивчення та використання сучасних економічних механізмів та інструментів впливу, зокрема в царині митно-тарифного регулювання, є пріоритетним для держави. Варто зазначити, що в усьому світі митно-тарифне регулювання є “локомотивом” економічного регулювання і відповідає вимогам ринкових відносин і ринкової економіки, дає змогу формувати активні та взаємовигідні відносини з іншими країнами та забезпечувати економічне зростання в конкурентному середовищі.

Стратегія України, націлена на Європейський Союз та світове співтовариство, актуалізує покращення механізмів забезпечення успішної реалізації державної митної політики, спрямованої на зростання обсягів зовнішньоекономічної діяльності й підвищення її ефективності, а також спрощення митних процедур та митних формальностей, пов’язаних із митним контролем товарів та транспортних засобів, що перетинають митний кордон країни.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми формування та реалізації ефективної митної політики України вивчали у своїх працях такі дослідники, як І. Бережнюк, О. Десятнюк, Д. Приймаченко, Г. Воронцова, М. Тараненко, С. Гармаш, Р. Калюжний, О. Борисенко та ін.

Постановка завдання. Метою статті є систематизація та дослідження інформації щодо митної політики держави в сучасних умовах та особливостей ведення митної справи в умовах воєнного стану в Україні.

Оскільки головні напрями діяльності держави у сфері захисту митних інтересів та забезпечення митної безпеки України, регулювання зовнішньої торгівлі та захисту внутрішнього ринку є змістом державної політики у сфері державної митної справи, то дослідження особливостей її формування та розвитку є вкрай актуальними.

Вклад основного матеріалу дослідження. Як показує історичний досвід багатьох розвинутих країн, митниця є неодмінним елементом високоефективної організації суспільства і насамперед функціонування його економіки. Вирішуючи низку важливих завдань, митна система зі своєї сторони стає вагомим важелем підтримки рівноваги та створення в суспільному виробництві максимально сприятливих умов для розвитку власної економіки. Що стосується нашої держави, то разом із цими завданнями митна система має стати і на даний час стає важливим фактором ринкової трансформації.

З метою регулювання зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) митний закон визначає принципи, політику, правила та заходи, які стосуються імпорту та експорту, а також транзиту та обігу товарів. Слід наголосити на тому вагомому чиннику, що основна робота в удосконаленні митної політики повинна бути спрямованою на оптимізацію митного тарифу шляхом зниження податкового навантаження на різні номенклатури товарів, імпорт яких є економічно недоцільним. Існуюча диференціація ставок митних зборів (мінімальні ставки мита на матеріали, сировину, комплектуючі; максимальні – на готову продукцію) створює більш привабливі умови для виробництва товарів в Україні порівняно з їхнім імпортом та водночас сприяє перенесенню виробництва в Україну. При цьому обмеженням для застосування диференційованих ставок мита

залежно від призначення товарів є правова та економічна невизначеність статусу окремих товарів [1].

Відомо: у багатьох країнах світу наявні обмеження щодо імпорту, що можуть стосуватися їжі, домашніх тварин, а також ліків.

Усі товари, які експортуються або імпортуються наземним, водним або повітряним транспортом, повинні проходити маршрутами, визначеними органами влади, і декларуватися на прикордонних митних пунктах пропуску, митних постах або найближчій митниці. Закономірним є той чинник, що забороняється без дозволу використовувати інші маршрути, зберігати товари в будь-яких приміщеннях або не зупинятися на прикордонному пункті митного контролю; якщо є порушення, то воно відповідно буде розглядатися як умисне ухилення від митниці.

Попри бойові дії на території України, спровоковані російським повномасштабним збройним вторгненням, митні органи України продовжують працювати. На даний момент понад 200 митних пунктів функціонують як пункти відправлення/призначення, а також близько 30 автомобільних пунктів пропуску – додатково як пункти транзиту.

Після введення воєнного стану Держмитслужба працює в режимі 24/7 та виконує покладені на неї завдання. На законодавчому рівні прийнято значну кількість нормативно-правових актів, які не лише спрощують процедуру митного оформлення товарів і транспортних засобів, а й передбачають певні пільги для імпортерів. Зокрема, спрощено митне оформлення вантажів гуманітарної допомоги, внесено зміни до оподаткування легкових автомобілів, автомобільного бензину та дизельного палива [2]. Відповідно, ці заходи, в свою чергу, спрямовані на забезпечення населення та Збройних Сил України всім необхідним під час війни.

Тимчасово, до припинення або скасування воєнного стану на території України, платники єдиного податку I-III груп можуть застосовувати спрощений порядок декларування товарів шляхом подання попередньої митної декларації, яка містить усі необхідні відомості для випуску товарів згідно з частиною 5 статті 259 Митного кодексу України.

Митне оформлення товарів завершується у найкоротший термін, але не пізніше однієї робочої години з дня пред'явлення митному органу товарів, транспортних засобів комерційного призначення, що підлягають митному оформленню, подання митної декларації або документа, що її замінює за законом.

Плата за виконання митними органами митних формальностей поза місцезнаходженням митних органів або поза встановленим для них робочим часом не справляється.

Митні формальності можуть бути виконані іншим митним органом, у тому числі без пред'явлення таких товарів цьому митному органу, за погодженням з Держмитслужбою, якщо митний орган не виконує покладених на митні органи завдань у зв'язку з воєнним станом.

Запроваджено тимчасове призупинення проведення та продовження документальних митних перевірок дотримання вимог законодавства України з питань митної справи, у тому числі своєчасності, достовірності, повноти нарахування та сплати митних платежів, до припинення або скасування воєнного режиму.

Загальновідомо, що 27 липня 2022 року набув чинності Закон України № 2445-IX, яким передбачено звільнення від оподаткування ввізним митом продукції та обладнання для зберігання, транспортування, навантаження та розвантаження зернових та/або олійних культур при ввезенні в Україну на період дії воєнного стану та протягом 30 діб із дня його припинення або скасування, зокрема:

– полімерних рукавів та мішків об'ємом не менше 0,8 куб. м для зберігання сільськогосподарської продукції;

– самозавантажувальних або саморозвантажувальних причепів та напівпричепів для перевезення сільськогосподарської продукції [3].

Постановою Кабінету Міністрів України від 09 листопада 2022 року № 1260 звільнено від оподаткування ПДВ та ввізним митом електрогенератори, трансформатори, літєві батареї, пульти, панелі, щити, електрообладнання, запасні частини для ремонту генераторів та енергетичного обладнання, обладнання та пристрої для фільтрації або очищення води, засоби супутникового зв'язку, Інтернету (Starlink) та ін.

4 червня 2022 року набуло чинності рішення Ради Європейського Парламенту про тимчасові заходи лібералізації торгівлі, яке доповнює можливості українських експортерів у межах Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Зокрема, дія тарифів, передбачених Угодою, буде тимчасово призупинена. Це стосується: мита на промислову продукцію; системи вхідних цін на фрукти та овочі; всіх тарифних квот на сільськогосподарську продукцію; дії антидемпінгових мит на імпортовані товари походженням із України; глобальних гарантій щодо українських товарів [4].

Крім того, 4 травня 2022 року Україна та Великобританія юридично закріпили скасування імпортованих мит і тарифних квот у двохсторонній торгівлі шляхом підписання угоди. Угода буде діяти протягом 12 місяців, але може бути продовжена за угодою сторін на новий термін.

Також 10 травня 2022 року міністр торгівлі Сполучених Штатів Америки Джина Раймондо оголосила про призупинення мит на українську сталь терміном на один рік. Йдеться про 25% мита на металургійну продукцію, яке США ввели в 2018 році. Безмитний режим для української сталі в США триватиме 12 місяців.

9 червня 2022 року уряд Канади видав розпорядження про звільнення від сплати митних платежів щодо товарів, які походять із України, протягом одного року. Незважаючи на те, що більшість товарів із України надходили до Канади без сплати мита внаслідок Угоди про вільну торгівлю між Канадою та Україною (CUFTA), мита все ще застосовуються до певних товарів.

Однією з ключових функцій митних органів є контроль за переміщенням товарів та особистих речей через кордон. Для того, аби уникнути неприємностей і конфіскації при перетині кордону України, важливо знати і дотримуватися митних правил.

Основою законодавства, що регулює імпорт в Україну та пов'язані з ним митні формальності, є Митний кодекс України. Слід зазначити: Кодекс можна вважати бізнес-дружнім, тобто орієнтованим більше на суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, ніж на державу. Наприклад, у разі неоднозначного тлумачення прав та обов'язків юридичних та фізичних осіб рішення має прийматися на користь зазначених юридичних та фізичних осіб, а не на користь митних органів України.

Що стосується імпорту з Європейського Союзу (ЄС), Угода про асоціацію між ЄС та Україною, безумовно, має вирішальне значення. Відповідно до цієї Угоди кожна договірна сторона знижує або скасовує тарифи на внутрішні товари іншої [5].

Необхідно відзначити те, що у сучасному світі, де торгівля перетинає кордони, важливо забезпечити ефективний контроль за рухом товарів. Державна митна служба України взялася за трансформацію та вдосконалення цього контролю шляхом впровадження рекомендаційно-технічного пілотного проекту з постмитного контролю.

При реалізації державної митної політики важливо враховувати її роль у системі державного управління ЗЕД (рис. 1).

Як показано на рис. 1, державне управління в сфері ЗЕД включає наступні важливі чинники: зовнішньоекономічну політику; державну митну політику; зовнішньоторговельну політику; державну митну справу; механізми та методи реалізації митної політики; суб'єкти реалізації державної митної політики.

митної політики; суб'єкти реалізації державної політики.

Стратегія національних доходів як частина реформи митної політики окреслює важливі кроки до перетворення митної служби на східний митний кордон Європейського Союзу. Як відомо, ця мета є частиною ширшої стратегії, спрямованої на комплексне оновлення митних органів, активну боротьбу з контрабандою та гармонізацію українського митного законодавства зі стандартами ЄС.

Реформа, в свою чергу, передбачає низку ініціатив, спрямованих на вдосконалення української митної системи. Відповідно, це включає перехід на митні формальності в Україні відповідно до стандартів ЄС. При цьому одним із ключових елементів є запровадження нового Митного кодексу України, який, у свою чергу, базуватиметься на Митному кодексі Європейського Союзу [7].

У країні значна увага також приділяється зміцненню законодавчої бази у сфері митного регулювання. А це, зокрема, врегулювання кримінальної відповідальності за контрабанду та недостовірне митне декларування, а також розширення повноважень митних органів у сфері оперативно-розшукової діяльності та досудового розслідування контрабанди. Реалізація цих заходів після адміністративної реформи митниці допоможе Україні стати інтегрованою частиною європейського економічного та регуляторного простору, зміцнивши її позиції як важливого митного партнера на східному фланзі ЄС.

У табл. 1 відображено результати діяльності Державної митної служби України (ДМСУ) щодо митних брокерів у 2021 та 2022 рр.

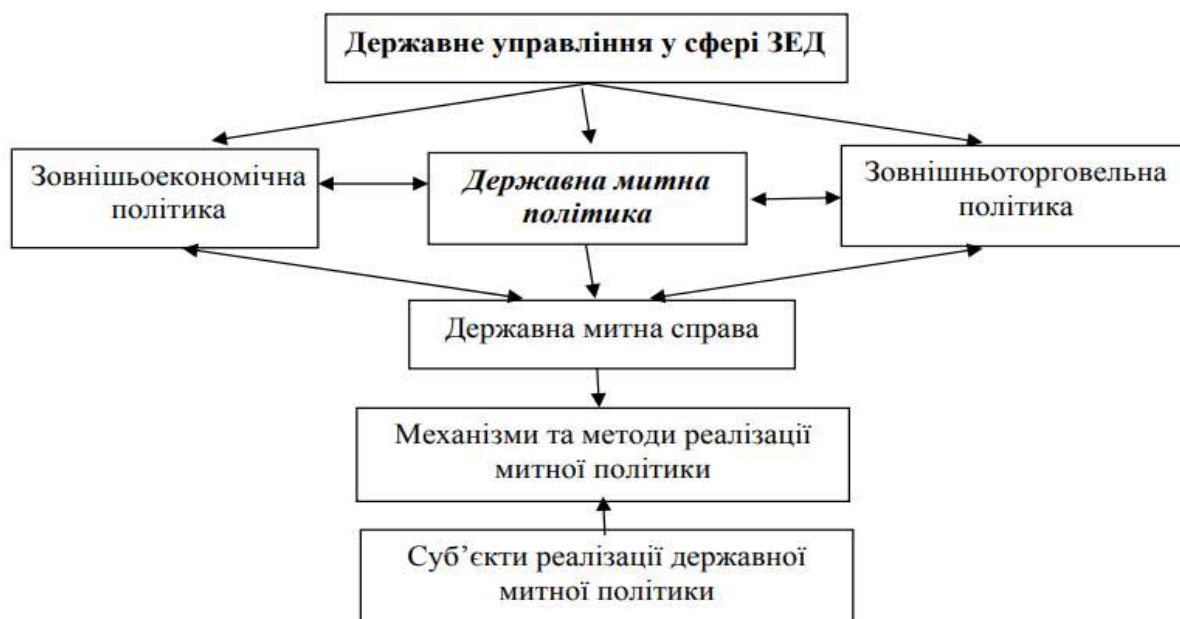

Рис. 1. Роль державної митної політики в системі державного управління ЗЕД (складено на підставі [6])

Діяльність ДМСУ щодо митних брокерів*

Станом на 01.01.2022 кількість дозволів - 8072	Станом на 30.12.2022 кількість дозволів - 8840
Надано (переоформлено) 919 дозволів	Надано (переоформлено) 830 дозволів
Відмовлено у наданні 330 дозволів	Зупинено дію 94 дозволів
Анульовано 29 дозволів	Анульовано 29 дозволів

* Табл. 1 складена на підставі [8]

Відповідно до звітів Державної митної служби України за 2021 та 2022 рр. станом на 01.01.2022 видано 8072 дозволи на діяльність митних брокерів, а на кінець 2022 р. – 8840. Тобто фактично кількість дозволів в умовах війни зросла на 10%.

З початком повномасштабного вторгнення український експорт значною мірою переорієнтувався на країни Європи, а західні прикордонні переходи стали найважливішими логістичними центрами для українського експорту та імпорту. За 10 місяців 2023 року частка країн ЄС в експорті України становила 65%, а у імпорті – 51%. Тому блокада автомобільних переходів на кордоні з Польщею, яка триває вже місяць, поставила під загрозу значну частину зовнішньої торгівлі України, а в середньостроковій перспективі – всю стабільність економіки країни.

Блокування західних автопереїздів вже мало численні негативні наслідки для українського бізнесу та його контрагентів. Найпомітніші з них – збільшення витрат на логістику в 3-4 рази, затримки поставок, зрив контрактів тощо, що призвело до подорожчання багатьох імпортованих товарів. Наприклад, ціни на автогаз на АЗС за місяць зросли на 30%, а імпортні будматеріали – на 5-10%. Продовження блокади може призвести до дефіциту імпортованої продукції, в тому числі критичної для оборони країни [9].

“Транспортні витрати значно збільшуються, що впливає на собівартість продукції та цінову конкурентоспроможність компаній. Є зміни в маршрутах, а черги на словацькому та угорському кордоні зростають. Невиконання зобов’язань перед українськими та іноземними замовниками тягне за собою штрафні санкції з боку покупців, скасування подальших замовлень та втрату клієнтів. Неможливість імпорту необхідної сировини чи комплектуючих створює ризики для українських виробничих потужностей. Усе це безпосередньо впливає на доступ населення України до необхідних товарів і безперебійну роботу підприємств”, – наголошує Європейська Бізнес Асоціація.

Поточне оцінювання ситуації показує, що блокування прикордонних переходів уже призвело до

величезних фінансових втрат: у межах однієї середньої компанії мова може йти про сотні тисяч гривень, а в національному масштабі – про сотні мільйонів доларів. Основні фінансово-економічні втрати:

1. Блокада кордону призвела до зниження експорту автотранспорту в листопаді 2023 р. на 26,7% – до 783 тис. тонн, імпорту – на 23,5%, до 967,1 тис. тонн. Загалом у листопаді обсяг українського експорту через польський кордон скоротився на 40%.

2. Федерація роботодавців України оцінила збитки української економіки приблизно в 400 млн євро станом на 22 листопада 2023 р.

3. За підрахунками Європейської Бізнес Асоціації, середньодобові збитки компаній бізнес-асоціації (експортерів та імпортерів) становлять 1 млн грн. За два тижні блокади загальні збитки перевищили 300 млн грн.

4. За оцінками Reuters, у разі продовження акції протесту блокада може коштувати українській економіці 1% зростання валового внутрішнього продукту (ВВП).

5. Надходження від митниці за листопад 2023 р. склали 81% від плану – за індикативним показником 48,5 млрд грн фактично надійшло 39,2 млрд грн [10].

Загальна вартість блокади для української економіки залежить від тривалості протесту. За даними Мінфіну, у 2022 році ВВП України становив 161 млрд дол. Відповідно, саме через це падіння ВВП на 1% за приблизними оцінками означає економічні втрати понад 1,6 млрд дол. Якщо припустити, що лише за два тижні блокади збитки склали 400 млн євро, то до середини грудня вони перевищать 1 млрд євро.

Рис. 2 характеризує втрати української економіки від блокади українсько-польського кордону в листопаді 2023 р. Як бачимо, найбільші втрати стосувалися експорту через кордон Польщі – 40,0 %.

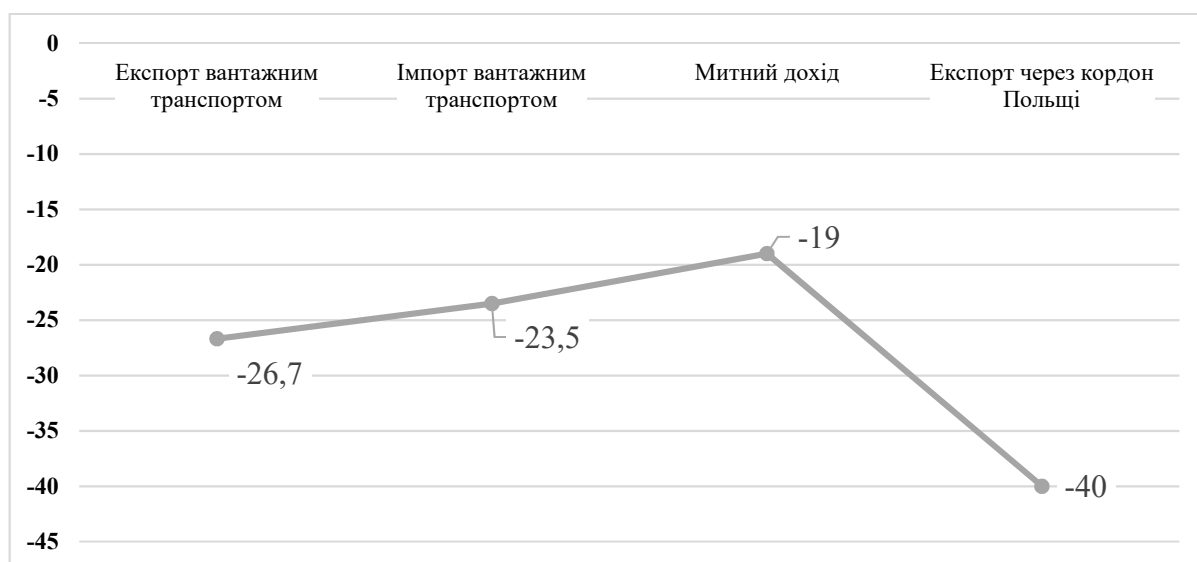

Рис. 2. Втрати української економіки від блокади українсько-польського кордону в листопаді 2023 р., % (складено на підставі [4])

Крім того, негативний ефект від блокування пунктів пропуску відчуватиметься в наступні роки, оскільки довгострокові контракти будуть розірвані.

Цікаво, що блокада вдарить і по самій Польщі, враховуючи її значення в торговому балансі України. Так, за 10 місяців 2023 р. частка Польщі в структурі українського імпорту становила 5,5 млрд дол., або 10,5%.

Україна планує перетворити свою митницю на східну митницю Євросоюзу. Відповідні плани були закладені в Стратегії національного доходу: “Стратегія національного доходу передбачатиме реалізацію важливих кроків до перетворення української митниці на східну митницю Європейського Союзу в рамках реформування митної політики”.

Ця мета є частиною більш широкої стратегії, спрямованої на комплексне оновлення митних органів, активну протидію контрабанді та адаптацію українського митного законодавства до норм ЄС.

Реалізація реформи передбачає низку ініціатив, спрямованих на вдосконалення української митної системи, та включає перехід до здійснення митних формальностей в Україні за стандартами ЄС.

Зокрема, одним із ключових елементів є впровадження нового Митного кодексу України, який базуватиметься на Митному кодексі ЄС, а також посилення правового поля у сфері митного регулювання.

Згідно з поясненнями Міністерства фінансів: “Це передбачає унормування кримінальної відповідальності за контрабанду, недостовірне митне декларування, а також уповноваження митних органів на проведення оперативно-розшукової діяльності та досудового розслідування контрабанди” [5].

У Міністерстві фінансів переконані в тому, що реалізація зазначених заходів після впровадження обов’язкового компонента – адміністративної реформи митниці – допоможе Україні стати інтегрованою частиною європейського економічного та

регуляторного простору, зміцнивши її позиції як важливого митного партнера на сході ЄС.

Висновки і перспективи подальших досліджень у даному напрямі. Нині система державного управління в Україні не відповідає потребам країни у проведенні комплексних реформ у різних сферах державної політики та європейським стандартам належного управління державою. Саме тому підвищується торгово-політична роль державної митної політики щодо розвитку міждержавних інтеграційних зв’язків і відносин для створення у довгостроковій перспективі умов досягнення провідних позицій України у світовій економіці, забезпечення її глобальної конкурентоспроможності.

Митним органам необхідно посилити співпрацю з владою та бізнесом. Робота української митниці має бути синхронізована з митними адміністраціями країн ЄС, що дасть змогу пришвидшити пропуск вантажів через кордони та максимально сприяти міжнародній торгівлі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Авраменко Н. Л., Дорошенко Т. М., Матвеев М. Е. Проблеми митного контролю в контексті європейської інтеграції України. *Економіка та держава*. 2022. № 1. С. 55-60. URL: <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2022.1.55>.
2. Деякі питання здійснення митного контролю та митного оформлення товарів, зокрема транспортних засобів, в умовах воєнного стану : Постанова КМУ № 330 від 20.03.2022. *Офіційний вісник України*. 2022. № 26. С. 75. Ст. 1417.
3. Закон України “Про внесення змін до Митного кодексу України та інших законів України щодо деяких питань виконання глави 5 розділу IV Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-

членами, з іншої сторони” від 15 серпня 2022 року № 2510-IX. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2510-20#Text>.

4. Звіт про виконання Плану роботи Державної митної служби України на 2021 рік та покладених на неї завдань. *Державна митна служба України*. URL: <https://customs.gov.ua/plani-ta-zviti-roboti>.

5. Звіт про результати роботи Державної митної служби України за 2022 рік. *Державна митна служба України*. URL: <https://customs.gov.ua/plani-ta-zviti-roboti>.

6. Кийда Л. І., Шевченко Н. І. Особливості реалізації державної митної політики в Україні. *Державне управління: удосконалення і розвиток*. 2020. № 4. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/4_2020/68.pdf.

7. Митна політика України. *Урядовий портал: Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України*. URL: <https://www.kmu.gov.ua/en/news/meta-mytnoi-polityky-ukrainy-v-ramkakh-natsstrategii-staty-skhidnym-mytnym-kordonom-ievropeiskoho-soiuzu>.

8. Нові реалії здійснення митної справи в Україні: збірник матеріалів науково-практичного круглого столу (Ірпінь-Хмельницький, 30 травня 2023 року) / Редакційна колегія: канд. екон. наук, доц., с.н.с. Смірнова О. М.; докт. екон. наук, проф. Давиденко Н. М.; канд. юрид. наук, доц. Калганова О. А. та ін. Ірпінь: Державний податковий університет, 2023. 80 с.

9. Про тимчасове закриття деяких пунктів пропуску через державний кордон та пунктів контролю: Розпорядження Кабінету Міністрів України №188-р від 26.02.2022. *Офіційний вісник України*. 2022. №20. С. 20. Ст. 1068.

10. Гребельник О. П., Пашко П. В., Шевчук С. В. Розвиток митної політики України в контексті реалізації економічної функції держави: монографія. Ірпінь: Університет ДФС України, 2021. 266 с.

REFERENCES

1. Avramenko, N. L. Doroshenko, T. M. and Matveiev, M. E. (2022), Problemy mytnoho kontroliu v konteksti ievropejs'koi intehratsii Ukrainy, *Ekonomika ta derzhava*, № 1, s. 55-60, available at: <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2022.1.55>.

2. Deiaki pytannia zdiysnennia mytnoho kontroliu ta mytnoho oformlennia tovariv, zokrema transportnykh zasobiv, v umovakh voiennoho stanu: Postanova KMU № 330 vid 20.03.2022 (2022), *Ofitsijnyj visnyk Ukrainy*, № 26, s. 75. St. 1417.

3. Zakon Ukrainy “Pro vnesennia zmin do Mytnoho kodeksu Ukrainy ta inshykh zakoniv Ukrainy schodo deiakykh pytan' vykonannia hlavy 5 rozdiliv IV Uhody pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu, z odniiei storony, ta Yevropejs'kym Soiuzom, Yevropejs'kym spivtovarystvom z atomnoi enerhii i ikhnimy derzhavamy-chlenamy, z inshoi storony” vid 15 serpnia 2022 roku № 2510-IX. *Verkhovna Rada Ukrainy. Zakonodavstvo Ukrainy*, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2510-20#Text>.

4. Zvit pro vykonannia Planu roboty Derzhavnoi mytnoi sluzhby Ukrainy na 2021 rik ta pokladyenykh na nei zavdan'. *Derzhavna mytna sluzhba Ukrainy*, available at: <https://customs.gov.ua/plani-ta-zviti-roboti>.

5. Zvit pro rezul'taty roboty Derzhavnoi mytnoi sluzhby Ukrainy za 2022 rik. *Derzhavna mytna sluzhba Ukrainy*, available at: <https://customs.gov.ua/plani-ta-zviti-roboti>.

6. Kyjda, L. I. and Shevchenko, N. I. (2020), Osoblyvosti realizatsii derzhavnoi mytnoi polityky v Ukraini. *Derzhavne upravlinnia: udoskonalennia i rozvytok*, № 4, available at: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/4_2020/68.pdf.

7. Mytna polityka Ukrainy. *Uriadovyj portal: Yedynyj veb-portal orhaniv vykonavchoi vlady Ukrainy*, available at: <https://www.kmu.gov.ua/en/news/meta-mytnoi-polityky-ukrainy-v-ramkakh-natsstrategii-staty-skhidnym-mytnym-kordonom-ievropeiskoho-soiuzu>.

8. Novi realii zdiysnennia mytnoi spravy v Ukraini: zbirnyk materialiv naukovo-praktychnoho kruhloho stolu (Irpyn'-Khmel'nyts'kyj, 30 travnia 2023 roku) / Redaktsijna kolehiia: kand. ekon. nauk, dots., s.n.s. Smirnova O. M.; dokt. ekon. nauk, prof. Davydenko N. M.; kand. iuryd. nauk, dots. Kalhanova O. A. ta in. (2023), *Derzhavnyj podatkovyj universytet, Irpin'*, 80 s.

9. Pro tymchasove zakryttia deiakykh punktiv propusku cherez derzhavnyj kordon ta punktiv kontroliu: Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy №188-r vid 26.02.2022 (2022), *Ofitsijnyj visnyk Ukrainy*, №20, s. 20. St. 1068.

10. Hrebelynyk, O. P. Pashko, P. V. and Shevchuk, S. V. (2021), Rozvytok mytnoi polityky Ukrainy v konteksti realizatsii ekonomichnoi funktsii derzhavy: monohrafiia, Universytet DFS Ukrainy, Irpin', 266 s.

Стаття надійшла до редакції 28 квітня 2024 року